

ה"ת 1242/01/23 - ע.ר.ד. הובלות דוד בע"מ ע"י נגד מדינת ישראל ע"י המתמחה טליה פלדמן

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

ה"ת 1242-01-23 ע.ר.ד. הובלות דוד בע"מ נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 585912/2022

בפני כב' השופט הבכיר, אלון אופיר
מבקשים
נגד
משיבים
ע.ר.ד. הובלות דוד בע"מ ע"י ב"כ עו"ד עדי בוקר
מדינת ישראל ע"י המתמחה טליה פלדמן

החלטה

בפני בקשה לביטול הודעת איסור שימוש ברכב מסוג משאית (גורר + נגרר) אשר מצוי בבעלות המבקשת, ולאחר שנהג מטעמה נהג ברכב זה כאשר הוא שיכור לכאורה, הושבת הרכב למשך 30 יום על ידי משטרת ישראל.

הליך זה החל בפני כבקשה להשבת תפוס אותה הגיש ב"כ המבקשת, אך לאחר שהבהירה המדינה כי אין בכוונתה לבקש ולחלט את הרכב שהושבת במסגרת ענישתו האפשרית של נהג המשאית, חזר בו ב"כ המבקש מניסוח בקשתו המקורית וביקש לטעון כנגד ההליך המנהלי אשר ננקט ביחס למשאית בהתאם לסעיף 57 שבפקודת התעבורה.

בבסיס טיעוניו של ב"כ המבקשת טענה לפיה ההליך המנהלי שהופעל כלפי נהג הרכב פגום מיסודו, לוקה ברישום תאריך אירוע לקוי, אינו חתום על ידי קצין המשטרה (ככל שהדבר קשור לטופס השימוע) והמשאית עצמה הושבתה ב-1.1.23 שעה שאירוע הנהיגה בה ואיסור השימוש אמור היה להתרחש ביום 30.12.22.

ב"כ המדינה התנגדה לבקשה, טענה כי נהג מטעם המבקשת נהג במשאית מסוג "פול טריילר" (גורר + נגרר) כאשר הוא שיכור לכאורה ומזגזג בכביש, מצב אותו לא מנעה המבקשת ולא עשתה כל שביכולתה כדי למנוע אותו.

ביחס לפגמים בהליך המנהלי (טעות ברישום תאריך האירוע והיעדר חתימה על טופס השימוע) טענה ב"כ המדינה כי אין המדובר בפגמים אשר הופכים את ההליך לבטל מעיקרו, ולמעשה המדובר בבטלות יחסית אותה אין להפעיל בנסיבות הספציפיות של פרשה זו.

דין -

בקשה לביטול הודעת איסור שימוש ברכב נשענת על הוראות החוק בסעיף 57 ב של פקודת התעבורה, תשכ"א-1961. בהתאם להוראות החוק תתקבל הבקשה אם יעמוד המבקש בתנאים שנקבעו בסעיף 57 ב (ב) או (ג) של החוק.

סעיף ההגנה הראשון מתייחס לסיטואציה בה הרכב נלקח ללא ידיעתו וללא הסכמתו של הבעלים.

ההגנה השנייה תחול אם הנהג פעל בניגוד להוראות הבעלים ובעל הרכב עשה כל שביכולתו כדי למנוע את העבירה.

הגנה שלישית מצויה בסעיף קטן (ג) ובה הגנת סל לנסיבות מיוחדות במסגרתם רשאי לשקול בית המשפט את הזיקה שבין הבעלים לנהג.

בית המשפט העליון ברע"פ 1286/11 אמברם נגד מדינת ישראל קבע כי תפיסת הרכב המצוי בבעלות מי שלא נהג בו נתמכת בהגיון ובצדק שכן אותו אדם (או חברה מסחרית) נפגע כתוצאה ממחדלו למנוע את התרחשות העבירה.

אין המדובר בענישתו של מי שלא חטא בדבר, שכן עצם המחדל לעשות כל שביכולת הבעלים כדי למנוע את העבירה, מצדיק את תפיסת הרכב.

בית המשפט העליון קבע כי על הבעלים לנקוט בפעולות פוזיטיביות כדי למנוע את העבירה ולא די באזהרה של הנהג. גישתו של בית המשפט העליון, אם כן, היא כי רף הדרישות מהבעלים להראות כי אכן עשה כל שביכולתו כדי למנוע את העבירה הורם, וכדי לחסות בצל ההגנה, לא די יהיה באמירה כללית לנהג כי עליו להימנע מעבירות ותידרש הוכחה של פעולה פוזיטיבית אשר תוכיח את התקיימות ההגנה.

בית המשפט המחוזי בבאר-שבע נדרש בב"ש 20188/08 יוסף צרפתי נגד מדינת ישראל לביטוי

"כל שביכולתו" המופיע בסעיף 57 ב(ב)(2) לעיל וכך קבע:

"מאחר שבחוק נקבע כי על בעל הרכב לעשות כל שביכולתו כדי למנוע את העבירה, ולא "אמצעים סבירים", ככלל על בית המשפט להסתמך על לשון החוק שהתקבל ולא על הצעת החוק. ככל שאין התאמה בין הדיבור בחוק לבין הדיבור בהצעת החוק, ברי הוא כי הרף של "כל שביכולתו" הוא גבוה מזה של "אמצעים סבירים".

משמעות פסק דינו המנחה של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע, כי לא די יהיה אם יראה מבקש כי פעל באמצעים סבירים כדי למנוע את העבירה, שכן לשון החוק מחייבת אותו לעשות "כל שביכולתו" כדי למנוע אותה על מנת שתקום ותפעל לטובתו ההגנה הקבועה בחוק.

עובדתית בפרשה שבפני לא הוכחה המבקשת שעשתה צעדים יזומים מצידה כדי למנוע מצב בו נהג המועסק על ידה לא ינהג במשאית כבדה כאשר הוא שיכור.

אין אני בא בהמלצות אופרטיביות למבקשת, אך לא הוכח כי נבנה חמ"ל מול מערך כלי הרכב של המבקשת (בבעלות המבקשת כ-100 משאיות) אשר שומר על קשר רציף עם הנהגים ומוודא את מצבם בזמן אמת. לא נקטה המבקשת יוזמה להתקנת מכשור מונע הנעת רכב אלא לאחר שנשף הנהג למערכת המונעת יכולת להנעתו במקרה של זיהוי אלוהול. לא הוצג מערך של בדיקות פתע לנהגים על ידי קצין הבטיחות של החברה, ולמעשה לא הראתה המבקשת כי ביצעה כל פעולה פוזיטיבית כדי לצמצם את הסכנה מפני נהיגת משאית על ידי נהג כאשר הוא שיכור.

ביחס לפגמים לכאורה שהעלה ב"כ המבקשת בהליך המנהלי שבוצע לנהג:

בית המשפט העליון קבע ברע"פ 4398/99 עינת הראל נגד מדינת ישראל את הדברים הבאים:

"לפי התיאוריה של הבטלות היחסית, יש מקום להתאים את נפקות ההפרה (לרבות הסעד הניתן על-ידי בית המשפט) לנסיבות המקרה. והעניין מסור לשיקול הדעת של בית המשפט בכל מקרה. בין היתר עשוי בית המשפט לשקול את חומרת ההפרה; אם מדובר בתקיפה ישירה או בתקיפה עקיפה של ההחלטה; האם ההחלטה מותקפת על-ידי אדם שנפגע במישרין מן ההחלטה או על-ידי אדם אחר; מתי מותקפת ההחלטה; מה הנזק שנגרם לאדם משום שנמנע ממנו שימוע מוקדם ומה הנזק שעלול להיגרם לציבור אם תבוטל ההחלטה; ומה הסיכוי לתקן את המעוות בדרך של שימוע מאוחר"

בחינת ההליך המנהלי שבוצע לנהג אינו כולל פגמים מהותיים אשר הופכים אותו לבטל מעיקרו.

צו איסור השימוש חתום בחותמת של קצין בדרגת רפ"ק (רם שלום) הן בחותמת הכוללת פרטים מלאים של הקצין והן בחתימה ידנית.

אני מסכים כי צו השימוע נחתם רק בחותמת הכוללת את כל פרטי הקצין והוא נעדר גם חותמת ידנית, אך אין אני סבור כי יש בפגם זה כדי להקרין על תקפותו של כלל ההליך המנהלי (קל וחומר כאשר המדובר בזכות לכאורה שקופחה כלפי הנהג ולא כלפי המבקשת).

בנוסף, ברור על פניו כי קיימת טעות קולמוס בתאריך האירוע כפי שנרשם על ידי הקצין, אך לפחות בארבעה מקומות אחרים בטפסים נרשם התאריך הנכון כך שלא מתקיים חשש כי המדובר בהליך מנהלי שאין לו קשר או זיקה לאירוע הנתון.

מאחר והמבקשת עצמה קיבלה את זכות הטיעון בפני, הרי שלא מצאתי כל הצדקה להורות על ביטול ההליך המנהלי בשל הפגמים הטכניים והלא מהותיים עליהם הצביע ב"כ המבקשת.

ביחס להשבתה של המשאית אשר החלה מיום 1.1.23, הרי שהמדובר בהתחשבות יתר של קצין המשטרה אשר אפשר למבקשת הפקדה מאוחרת של הרכב בעצמה אגב חיסכון של הוצאות גרירה שמן הסתם היו מוטלות עליה לו היה נגרר הרכב ביום 30.12.22 על ידי משטרת ישראל.

אין אני מוצא כל פגם בהתנהלות המשטרה בעניין זה.

בסיטואציה בה לא הוכיחה המבקשת כי מי מההגנות הקבועות בחוק חלות לגביה, וכאשר עובדתית נהג שכיר של המבקשת ישב מאחורי הגה המשאית כאשר הוא שיכור לכאורה, וזאת במשאית מסוג "פול טריילר" ארוכה וכבדה כאשר הוא מסכן חיי אדם, לא מצאתי נוכח הסיכון הרב שנגרם כל פגם בהחלטת הקצין הפוסל.

לא מצאתי כי המבקשת עשתה כל שביכולתה כדי למנוע את ביצוע העבירה, ולא מצאתי כי מתקיימות נסיבות חריגות המצדיקות התערבות שלי בהחלטה המנהלית.

ההחלטה המנהלית במקרה זה סבירה לחלוטין ולכן אני דוחה את הבקשה.

ניתנה היום, י"ח טבת תשפ"ג, 11 ינואר 2023, בהעדר הצדדים.